

หลักการ/แนวทางการปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรี
เพื่อใช้ในปีการศึกษา 2561

1. หลักการปรับปรุงหลักสูตร : เพื่อสร้างบัณฑิตให้มีคุณลักษณะ GREATS เป็นผู้นำทางวิชาการ

คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยด้านหลักสูตรและการจัดการศึกษา มีความเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรที่ครบรอบการปรับปรุงตามเกณฑ์ สกอ. ว่า คณะ/ส่วนงานต้องให้ความสำคัญต่อการพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัย สามารถผลิตบัณฑิตให้มีคุณสมบัติตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ดังนั้น จึงเห็นควรให้มีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการสำหรับการหาข้อมูล เพื่อใช้ประกอบการปรับปรุงหลักสูตร เช่น สสำรวจความเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย คือ นายจ้าง บัณฑิต ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และสาขาวิชาชีพ (ถ้ามี) และจัดให้มีการสัมมนาวิพากษ์หลักสูตร เป็นต้น ทั้งนี้ แนวทางของการปรับปรุงหลักสูตร มีดังนี้

1.1 ให้มีโครงสร้างที่ยืดหยุ่นและเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกเรียนวิชาโทในคณะและนอกคณะ หรือเรียนวิชาเอกที่ 2 ข้ามคณะได้ เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ในลักษณะพหุวิทยาการ (Multidisciplinary Studies)

1.2 ในกลุ่มวิชาเลือกและวิชาเลือกเสรีของแต่ละหลักสูตร สามารถกำหนดให้นักศึกษาเลือกเรียนวิชาภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สาม เพื่อเพิ่มทักษะและความสามารถด้านภาษาให้นักศึกษา

1.3 ให้มีวิชาในลักษณะของการปฏิบัติหรือฝึกงาน (Internship) ในรูปแบบต่างๆ (ตามความเหมาะสมของสาขาวิชา) เป็นวิชาบังคับ

1.4 พิจารณาเพิ่มวิชาที่สร้างเสริมการมีคุณภาพชีวิตที่ดี เสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้นักศึกษา

2. กรอบโครงสร้างของหลักสูตร

2.1 โครงสร้างองค์ประกอบของหลักสูตร จำนวนหน่วยกิตรวม และจำนวนหน่วยกิตในแต่ละองค์ประกอบของหลักสูตร ต้องไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ของ สกอ. กำหนดไว้ ดังนี้

หลักสูตร	หน่วยกิตรวม	ศึกษา ทั่วไป	วิชาเฉพาะ (วิชาแกน วิชาเอก วิชาโท (ถ้ามี))	เลือกเสรี
4 ปี	120	30	72	6
4 ปี + Double Major *	150	30	72 + 30	6
6 ปี	180	30	108	6

หมายเหตุ : * หลักสูตรแบบวิชาเอกคู่ (Double Major) ทั้งภายในคณะและข้ามคณะ ต้องเพิ่มจำนวนหน่วยกิตของวิชาเอกที่ 2 อีกไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต

2.2 ในการกำหนดจำนวนหน่วยกิตรวมและจำนวนหน่วยกิตของแต่ละองค์ประกอบขอให้คณะ/ส่วนงานคำนึงถึงแก่น/องค์ความรู้ที่จำเป็นต่อสาขาวิชา/วิชาชีพนั้นๆ เป็นปัจจัยสำคัญ และจะต้องจัดหลักสูตรให้นักศึกษาใช้ระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 6 ภาคการศึกษาปกติ (3 ปี)

2.3 วิชาโท

(1) การจัดหลักสูตรวิชาโทของคณะ/สาขาวิชาให้นักศึกษานอกคณะ/สาขาวิชาเรียนนั้น จะต้องจัดหลักสูตรให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่ต่ำกว่า 15 หน่วยกิต

(2) การจัดโครงสร้าง/หน่วยกิตวิชาโทไว้ในหลักสูตรเพื่อให้นักศึกษาในสังกัดเรียนวิชาโทนอกคณะ/สาขาวิชา (ถ้ามี) ขอให้จัดแยกออกจากวิชาเลือกเสรี โดยต้องกำหนดจำนวนหน่วยกิตไว้ไม่ต่ำกว่า 15 หน่วยกิตเช่นกัน

2.4 หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

(1) กำหนดโครงสร้างวิชาศึกษาทั่วไป คือ ส่วนที่ 1 : 21 หน่วยกิต และส่วนที่ 2 : 9 หน่วยกิต

(2) สำหรับรายวิชาในส่วนที่ 1 ให้มีวิชา TU 100, TU 101, TU 102, TU 103, TU 104, TU 105, TU 106 และจัดการเรียนการสอนในแนวทาง Active Learning ทั้งนี้ ฝ่ายวิชาการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่ระหว่างการทบทวนการบริหารจัดการให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น หากมีความก้าวหน้าประการใด จะรายงานผลให้คณะ/มหาวิทยาลัยทราบโดยเร็ว

2.5 การกำหนดวิชาการปฏิบัติหรือฝึกงาน (Internship) เป็นวิชาบังคับนั้น สามารถทำได้ตามแนวทางอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการพิจารณาหลักเกณฑ์แนวทางการจัดการศึกษาและการเทียบโอนหน่วยกิตวิชา Internship กำหนดแนวทางไว้ 5 รูปแบบ ทั้งนี้ ให้มีหน่วยกิตขั้นต่ำ คือ 1 หน่วยกิต (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมายเลข 2)

2.6 ข้อกำหนดการศึกษาวิชาเลือกเสรี ยกเลิกข้อห้ามของวิชาเลือกเสรีที่กำหนดไว้ว่า “ไม่ให้นักศึกษาพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ทุกวิชา (รวมทั้ง วิชาที่ไม่ได้กำหนดไว้ในวิชาศึกษาทั่วไปส่วนที่ 2) เป็นวิชาเลือกเสรี/ วิชาเลือก/ วิชาโท” เนื่องจากบางหลักสูตรในสายสังคมศาสตร์กำหนดให้วิชาพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์เป็นวิชาบังคับก่อนของวิชาในสาขา หากกำหนดเงื่อนไขเช่นเดิม จะทำให้นักศึกษาไม่ได้หน่วยกิตวิชาดังกล่าว อย่างไรก็ตาม หากหลักสูตรใดยังคงประสงค์จะไม่นับวิชาพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์ฯ เป็นวิชาเลือกเสรี/ วิชาเลือก/ วิชาโท ก็สามารถกำหนดไว้ในหลักสูตรของคณะได้

2.7 ขอให้คณะ/ส่วนงานพิจารณากำหนดวิชาบังคับก่อนให้มีเท่าที่จำเป็น เพื่อให้หลักสูตรมีความยืดหยุ่นและเปิดโอกาสให้นักศึกษาเรียนข้ามสาขาได้

2.8 คณะ/ส่วนงานสามารถเปิดรายวิชาสัมมนาหรือการศึกษาเฉพาะเรื่อง (Selected Topics) ไว้ในทุกหลักสูตร และมีจำนวนมากกว่า 1 วิชาได้ เพื่อรองรับการเทียบโอนรายวิชาที่อาจมีเนื้อหาเทียบเคียงกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ไม่ได้ แต่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา

2.9 ขอให้คณะ/ส่วนงานพิจารณาบรรจุรายวิชาบังคับเลือก/วิชาเลือกในจำนวนที่เหมาะสม/สอดคล้องกับจำนวนหน่วยกิตของวิชาบังคับเลือก/วิชาเลือก อีกทั้ง ควรสำรวจว่ามีรายวิชาใดในหลักสูตรฉบับเดิม ที่ไม่เคยเปิดสอนเลย ก็ขอให้พิจารณายกเลิกรายวิชานั้นๆ หรือยุบรวมรายวิชาที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกันให้เป็นวิชาเดียว

2.10 การกำหนดวิชาบังคับนอกคณะ/นอกสาขาวิชาไว้ในหลักสูตร คณะ/สาขาวิชาจะต้องไม่กำหนดวิชา
นอกคณะ/นอกสาขาวิชาไว้เป็นวิชาบังคับ/บังคับเลือกในหลักสูตรวิชาเอกของตนเกินกว่า 18 หน่วยกิต ยกเว้น
คณะ/สาขาวิชาใดที่มีเหตุผลและความจำเป็นพิเศษก็อาจกำหนดให้เกินกว่า 18 หน่วยกิตได้ และในการกำหนด
วิชานอกคณะ/สาขาวิชาไว้ในหลักสูตรนั้นขอให้คณะ/สาขาวิชาดำเนินการ ดังนี้

(1) ติดตามการปรับปรุงหลักสูตรของคณะ/สาขาวิชาที่เกี่ยวข้องว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร
เพื่อจะได้แก้ไขให้สอดคล้องกัน

(2) การจะกำหนดวิชาของคณะ/สาขาวิชาอื่นไว้ในหลักสูตรของตน ขอให้มิบันทึกเป็นลาย
ลักษณ์อักษรขออนุญาตคณะ/สาขาเจ้าของวิชาด้วย

3. ระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตร

ขยายระยะเวลาของหลักสูตร 4 ปี จน 7 ปีการศึกษา เป็น 8 ปีการศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ของ
สกอ. ทั้งนี้ หากหลักสูตรใดประสงค์จะกำหนดระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรต่ำกว่า 8 ปีการศึกษาก็สามารถ
ทำได้ โดยให้ระบุไว้ในหลักสูตร

4. กระบวนการปรับปรุงหลักสูตร

4.1 ขอให้คณะ/ส่วนงานแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร อย่างน้อย 5 คน ซึ่งประกอบด้วย
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นๆ ซึ่งเป็น
บุคคลภายนอกอย่างน้อย 2 คน หากมีองค์กรวิชาชีพให้มีผู้แทนองค์กรวิชาชีพร่วมเป็นกรรมการอย่างน้อย 1 คน
ด้วย โดยขอให้คณะ/ส่วนงานสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรของสาขานั้นๆ มาพร้อมกับการ
ส่งเล่มหลักสูตรให้แก่ฝ่ายวิชาการด้วย

4.2 ข้อมูลสำคัญที่กำหนดให้คณะ/ส่วนงานต้องนำมาพิจารณา คือ ผลประเมินหลักสูตร (จากนายจ้าง
บัณฑิต ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และสภาวิชาชีพ (ถ้ามี)) กับคุณลักษณะบัณฑิตตามแนวคิด GREATS
(โดยให้แจกแจงว่ารายวิชาใด สนับสนุนบัณฑิตให้มีคุณลักษณะด้านใดใน GREATS) (รายละเอียดตามแบบฟอร์ม
ในเอกสารหมายเลข 3)

5. กรอบเวลาดำเนินการ

ระยะเวลา	การดำเนินการ
15 พฤษภาคม 2560	ฝ่ายวิชาการ ส่งเรื่องให้แต่ละคณะ/ส่วนงานดำเนินการปรับปรุงหลักสูตร ตามกรอบและแนวทางฯ
มิถุนายน 2560	ฝ่ายวิชาการ จัดอบรมการใช้ระบบ มคอ. 2 Online
1 กรกฎาคม 2560	เปิดระบบ มคอ. 2 Online
31 ตุลาคม 2560	คณะ/ส่วนงาน ส่งหลักสูตรให้ฝ่ายวิชาการ ผ่านระบบ มคอ. 2 Online
พฤศจิกายน 2560 – มกราคม 2561	ฝ่ายวิชาการ กลั่นกรองหลักสูตร (จำนวนทั้งสิ้น 127 หลักสูตร)
กุมภาพันธ์ – มีนาคม 2561	เสนอคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยด้านหลักสูตรฯ และ สภามหาวิทยาลัย
เมษายน 2561	เสนอ สกอ. รับทราบ

6. เอกสารที่คณะ/ส่วนงาน ต้องจัดทำและส่งให้ฝ่ายวิชาการ

- 6.1 คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรของสาขาวิชานั้นๆ
- 6.2 รายละเอียดของหลักสูตรตามแบบ มคอ. 2 โดยส่งผ่านระบบ มคอ. 2 Online
- 6.3 แบบรายงานการปรับปรุงหลักสูตร ตามแบบฟอร์มในเอกสารหมายเลข 3
- 6.4 ข้อมูลในภาคผนวกของ มคอ. 2 จำนวน 3 รายการ ตามแบบฟอร์มในเอกสารหมายเลข 4 ดังนี้
 - (1) ผลงานทางวิชาการ (ย้อนหลัง 5 ปี) ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร โดยเขียนตามรูปแบบบรรณานุกรม
 - (2) ตารางเปรียบเทียบโครงสร้างและองค์ประกอบของหลักสูตรฉบับเดิมกับฉบับใหม่
 - (3) ตารางเทียบรายวิชาในหลักสูตรของฉบับเดิมกับฉบับใหม่
- 6.5 เมื่อหลักสูตรได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยแล้ว ให้จัดทำและส่งเอกสารให้ฝ่ายวิชาการ ดังนี้
 - (1) เล่มหลักสูตรตามแบบ มคอ. 2 พร้อมกับภาคผนวก ฉบับสมบูรณ์ จำนวน 8 เล่ม
 - (2) แบบรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี (มคอ. 02) จำนวน 1 ชุด เพื่อเสนอ สกอ. พิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบต่อไป

อนึ่ง คณะ/ส่วนงานสามารถดาวน์โหลดเอกสารและแบบฟอร์มต่างๆ ได้ที่ <http://acrd.tu.ac.th>